

САДРЖАЈ

УВОД.....	1	
ІДЕО - ЦАРИНСКИ СИСТЕМ.....	7	
ГЛАВА I - СПОЉНОТРОГВИНСКА РАЗМЕНА И ЦАРИНСКА ПОЛИТИКА.....7		
1. МЕЂУНАРОДНА ТРГОВИНА КАО ФАКТОР РАЗВОЈА	7	
1.1. Међународна подела рада и привредни развој	7	
1.2. Препреке и отпори у кретању робе и фактора производње	14	
1.3. Глобалне промене међународних економских односа	20	
1.4. Кретања у светској трговини у 1996. години.....	23	
1.5. Кретања трговине по регионима.....	25	
1.6. Процене за 1997. годину	26	
1.7. Светска трговинска организација - резултати Министарске конференције у Сингапуру	27	
1.8. Економски положај Југославије у међународној робној размени.....	30	
ГЛАВА II - ЗАШТИТНА ПОЛИТИКА У РОБНОЈ РАЗМЕНИ СА ИНОСТРАНСТВОМ И ЦАРИНСКИ СИСТЕМ.....40		
1. СПОЉНОТРОГВИНСКИ ОДНОСИ И ЗАШТИТНА ПОЛИТИКА	40	
2. ЦИЉЕВИ, МОТИВИ, КРИТЕРИЈУМИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗАШТИТНЕ ПОЛИТИКЕ.....	50	
3. ИНСТРУМЕНТИ ВАНЦАРИНСКЕ ЗАШТИТЕ	60	
4. МЕЂУНАРОДНА ЦАРИНСКА САРАДЊА.....	62	
ГЛАВА III - ИНСТРУМЕНТИ НЕЦАРИНСКЕ ЗАШТИТЕ УВОЗА ЈУГОСЛАВИЈЕ (ПАСИВНА ЗАШТИТА).....74		
1. ПОСЕБНЕ УВОЗНЕ ДАЖБИНЕ И ТАКСЕ	74	
ГЛАВА IV - ЗАШТИТА ИЗВОЗА У ЦАРИНСКОМ СИСТЕМУ ЈУГОСЛАВИЈЕ (АКТИВНА ЗАШТИТА)		81
1. ПОВРАЋАЈ ЦАРИНЕ И ДРУГИХ УВОЗНИХ ДАЖБИНА	81	
2. ПОВРАЋАЈ ДЕЛА ТРОШКОВА ВОЗАРИНЕ.....	90	
3. ДОДАТНИ ПОДСТИЦАЈ ИЗВОЗА	90	

II ДЕО - ЦАРИНСКИ СИСТЕМ (Ошта разматрања).....	95
ГЛАВА I - ОПШТИ ПОМОВИ О ЦАРИНСКОМ СИСТЕМУ	95
1. ЦАРИНСКИ СИСТЕМ КАО НАУЧНА ДИСЦИПЛИНА	95
2. ЦАРИНСКИ СИСТЕМ КАО ДЕО ПРИВРЕДНОГ СИСТЕМА.....	97
ГЛАВА II - ПРАВНИ ИЗВОРИ ЦАРИНСКОГ СИСТЕМА.....	102
1. ОПШТИ ПОМОВИ.....	102
2. АУТОНОМНО НАЦИОНАЛНО ПРАВО	103
3. МЕЂУНАРОДНО ПРАВО.....	104
ГЛАВА III - ПРАВНИ ИЗВОРИ ЦАРИНСКОГ СИСТЕМА ЈУГОСЛАВИЈЕ.....	110
1. ПРАВНИ ИЗВОРИ ЦАРИНСКОГ СИСТЕМА.....	110
1.1. Царински закон.....	110
1.2. Закон о Царинској тарифи	111
1.3. Остали прописи.....	114
ГЛАВА IV - РАЗВОЈ ЦАРИНСКОГ СИСТЕМА.....	117
1. ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ ЦАРИНСКОГ СИСТЕМА	117
III ДЕО - ИНСТИТУТИ ЦАРИНСКОГ СИСТЕМА	127
ГЛАВА I - ОСНОВНИ ИНСТИТУТИ ЦАРИНСКОГ СИСТЕМА	127
1. ЦАРИНСКИ ПУТЕВИ.....	127
2. ЦАРИНСКО ПОДРУЧЈЕ	130
3. ЦАРИНСКИ ПОГРАНИЧНИ ПОЈАС.....	131
4. ЦАРИНСКА РОБА	132
5. ЦАРИНСКИ ОБВЕЗНИК	135
6. ПРИЈАВЉИВАЊЕ ЦАРИНСКЕ РОБЕ	136
7. ОБАВЕЗА ПЛАЋАЊА ЦАРИНЕ	137
8. ОСЛОБОЂЕЊА ОД ПЛАЋАЊА ЦАРИНЕ	140
9. ЦАРИНСКИ НАДЗОР	147
ГЛАВА II - СМЕШТАЈ ЦАРИНСКЕ РОБЕ.....	150
1. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ	150
2. ЖЕЛЕЗНИЧКО-ЦАРИНСКИ МАГАЦИН	152
3. ЦАРИНСКО СКЛАДИШТЕ	153

4. ЦАРИНСКО СМЕСТИШТЕ	155
5. КОНСИГНАЦИОНО СКЛАДИШТЕ	155
6. СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО СКЛАДИШТЕ СТРАНЕ РОБЕ И РОБЕ ДОМАЋЕ ПРОИЗ- ВОДЊЕ	159
7. ЦЕНТРАЛНО СКЛАДИШТЕ	160
8. СЛОБОДНА ЦАРИНСКА ПРОДАВНИЦА	163
9. ДРУГЕ ПРОСТОРИЈЕ И ПРОСТОРИ	165
10. СЛОБОДНЕ И ЦАРИНСКЕ ЗОНЕ	166
 ГЛАВА III - ИСПРАВЕ У ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ	170
1. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ	170
2. ЈЕДИНСТВЕНА ЦАРИНСКА ИСПРАВА (ЛЦИ)	171
3. ЦАРИНСКА ИСПРАВА ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ РОБЕ (ЦИПР)	172
3.1. ЦИПР у железничком саобраћају	176
3.2. ЦИПР у воденом саобраћају	177
3.3. ЦИПР у ваздушном саобраћају	177
4. СПЕЦИФИКАЦИЈА ЗА РАЗДУЖЕЊЕ ПРИВРЕМЕНО УВЕЗЕНЕ - ИЗВЕЗЕНЕ РОБЕ	177
5. КОМЕРЦИЈАЛНЕ, ТРАНСПОРТНЕ И ОСТАЛЕ ИСПРАВЕ У ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ	181
6. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ (ИСЦС) И НОВЕ ЦАРИНСКЕ ИСПРАВЕ	189
 ГЛАВА IV - ЦАРИНСКА ВРЕДНОСТ РОБЕ	191
1. ЦАРИНСКА ОСНОВИЦА	191
 ГЛАВА V - ЦАРИЊЕЊЕ РОБЕ	197
1. ЦАРИЊЕЊЕ РОБЕ У УВОЗУ	197
1.1. Подношење Јединствене царинске исправе и других исправа	199
1.2. Пријем Јединствене царинске исправе	200
1.3. Преглед робе	202
1.4. Обрачунавање и наплаћивање царине и других увозних дажбина	204
1.5. Накнадно обрачунавање, наплаћивање и повраћај царине и других увозних дажбина	208
1.6. Враћање увезене робе у иностранство	211
2. ЦАРИЊЕЊЕ РОБЕ У ИЗВОЗУ	212
3. ПРИВРЕМЕНИ УВОЗ И ИЗВОЗ РОБЕ	215

ГЛАВА VI - ЦАРИНСКИ ПОСТУПАК	218
1. ЦАРИНСКИ ПОСТУПАК У МЕЂУНАРОДНОМ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ	222
2. ЦАРИНСКИ ПОСТУПАК У МЕЂУНАРОДНОМ ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ	224
3. ЦАРИНСКИ ПОСТУПАК У МЕЂУНАРОДНОМ САОБРАЋАЈУ ВОДЕНИМ ПУТЕВИМА	230
3.1. Посебне мере царинског надзора на Дунаву	230
3.2. Повлашћена пловидба	231
4. ЦАРИНСКИ ПОСТУПАК У МЕЂУНАРОДНОМ ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ	232
5. ЦАРИНСКИ ПОСТУПАК НАД ПОШТАНСКИМ ПОШИЉКАМА У МЕЂУНАРОДНОМ ПОШТАНСКОМ САОБРАЋАЈУ	236
5.1. Царински поступак над поштанским пошиљкама које се извозе у иностранство	237
5.2. Царински поступак над поштанским пошиљкама које се увозе у Југославију	239
6. ЦАРИНСКИ ПОСТУПАК У ПУТНИЧКОМ ПРОМЕТУ	246
ГЛАВА VII - ЦАРИНСКО-УПРАВНИ ПОСТУПАК	253
1. КАРАКТЕРИСТИКЕ И САДРЖАЈ ЦАРИНСКО- УПРАВНОГ ПОСТУПКА	253
ГЛАВА VIII - ЦАРИНСКИ ДЕЛИКТИ	259
1. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ	259
2. ЦАРИНСКА КРИВИЧНА ДЕЛА	259
3. ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУПИ	262
4. ЦАРИНСКИ ПРЕКРШАЈИ	264
4.1. Прекршаји који се чине исказивањем нетачних података у исправама уз Јединствену царинску исправу	265
4.2. Прекршајне санкције	273
IV ДЕО - ИНСТРУМЕНТИ ЦАРИНСКОГ СИСТЕМА ЈУГОСЛАВИЈЕ	279
ГЛАВА I - ПОЈАМ ЦАРИНЕ И ЊЕН ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ	279
1. ПОЈАМ ЦАРИНЕ	279
2. НАСТАНАК И РАЗВОЈ ЦАРИНА	282

ГЛАВА II - ВРСТЕ ЦАРИНА.....	284
1. ЦАРИНЕ ПРЕМА ПРАВЦУ КРЕТАЊА РОБЕ.....	284
1.1. Увозне царине	284
1.2. Извозне царине	285
1.3. Провозне царине.....	286
2. ВРСТЕ ЦАРИНА ПРЕМА НАЧИНУ ОБРАЧУНА И НАПЛАТЕ.....	286
2.1. Царине од вредности ("ad valorem").....	286
2.2. Специфичне царине.....	289
2.3. Комбиноване царине.....	290
3. ВРСТЕ ЦАРИНА ПРЕМА ЕКОНОМСКО-ПОЛИТИЧКОМ ДЕЈСТВУ	291
3.1. Фискалне царине.....	291
3.2. Заштитне царине	292
3.3. Прохибитивне царине	295
3.4. Реторзивне царине.....	295
3.5. Преференцијалне царине	296
3.6. Диференцијалне царине	297
3.7. Антидемпнишке царине	298
3.8. Компензаторне царине	300
3.9. Сезонске царине.....	300
ГЛАВА III - ЕФЕКТИ ЦАРИНЕ	301
1. ЕФЕКТИ ЦАРИНЕ НА УВОЗ.....	301
2. УТИЦАЈ ЦАРИНЕ НА ДОМАЋУ ПРОИЗВОДЊУ	301
3. УТИЦАЈ ЦАРИНЕ НА ЦЕНЕ.....	302
4. КУМУЛАТИВНО ДЕЈСТВО ЦАРИНЕ	303
ГЛАВА IV - ЦАРИНСКА ТАРИФА	305
1. ОПШТИ ПОЈМОВИ.....	305
2. ВРСТЕ ЦАРИНСКИХ ТАРИФА.....	307
3. КЛАСИФИКАЦИЈА (СВРСТАВАЊЕ) РОБЕ У ЦАРИНСКОЈ ТАРИФИ.....	309
4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЦАРИНСКЕ ТАРИФЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ.....	311
5. ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ЦАРИНСКЕ ТАРИФЕ	314
6. ОСНОВНА ПРАВИЛА ЗА ПРИМЕЊИВАЊЕ ЦАРИНСКЕ ТАРИФЕ.....	317
7. КРИТЕРИЈУМИ И ПОСТУПАК ИЗРАДЕ ЦАРИНСКЕ ТАРИФЕ.....	319
8. ЦАРИНСКЕ СТОПЕ КАО ИЗРАЗ СТРАТЕГИЈЕ РАЗ- ВОЈА	320
7. НОМИНАЛНА ЦАРИНСКА ЗАШТИТА	326

8. СТВАРНА ЦАРИНСКА ЗАШТИТА	328
9. ЕФЕКТИВНА ЦАРИНСКА ЗАШТИТА	337
V ДЕО - ОСНОВЕ СИСТЕМА ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА ЈУГОСЛАВИЈЕ СА ИНОСТРАНСТВОМ	345
ГЛАВА I - СПОЉНОТРГОВИНСКИ СИСТЕМ И ПОСЛОВАЊЕ	345
1. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ	345
2. УСЛОВИ ЗА ВРШЕЊЕ СПОЉНОТРГОВИН- СКОГ ПРОМЕТА	347
3. ОБЛИЦИ ИЗВОЗА И УВОЗА	349
4. ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ СПОЉНОТРГОВИНСКОГ ПРОМЕТА	352
5. УСЛУГЕ У СПОЉНОТРГОВИНСКОМ ПРОМЕТУ	354
6. ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ О ИЗВОЗУ И УВОЗУ	358
7. ПРИБАВЉАЊЕ И УСТУПАЊЕ ПРАВА ИНДУСТРИ- ЈСКЕ СВОЈИНЕ, ЗНАЊА И ИСКУСТВА (KNOW - HOW)	359
8. УВОЂЕЊЕ ПРИВРЕМЕНИХ МЕРА	361
9. УНАПРЕЂЕЊЕ ИЗВОЗА РОБЕ И УСЛУГА	362
10. ПРАВА ФИЗИЧКИХ ЛИЦА	362
11. ПРИЈАВЉИВАЊЕ СПОЉНОТРГОВИНСКИХ ПОСЛОВА	364
12. КОНТРОЛА СПОЉНОТРГОВИНСКОГ ПОСЛОВАЊА	368
VI ДЕО - ОСНОВЕ ДЕВИЗНОГ ПОСЛОВАЊА	373
ГЛАВА I - КАРАКТЕРИСТИКЕ ДЕВИЗНОГ ПОСЛОВАЊА	373
1. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ	373
2. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА	375
3. ПЛАТНИ БИЛАНС ЈУГОСЛАВИЈЕ	376
4. ЈЕДИНСТВЕНО ДЕВИЗНО ТРЖИШТЕ И КУРС ДИНАРА	378
5. ПЛАТНИ ПРОМЕТ СА ИНОСТРАНСТВОМ	378
6. ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ БАНАКА	381
7. ДЕВИЗНЕ РЕЗЕРВЕ	382
8. РАСПОЛАГАЊЕ ДЕВИЗАМА ОД СТРАНЕ ФИЗИЧКИХ И ДРУГИХ ЛИЦА	383
9. ИЗНОШЕЊЕ И УНОШЕЊЕ ДИНАРА, ДЕВИЗА И ХАР- ТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	384
10. ПРОМЕТ ЗЛАТА	387
11. ДЕВИЗНА КОНТРОЛА	388
12. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ	388

VII ДЕО - ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ	395
ГЛАВА I - НАДЛЕЖНОСТ ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ.....	395
1. ОПШТЕ НАДЛЕЖНОСТИ САВЕЗНЕ УПРАВЕ ЦАРИНА.....	395
1.1. Заштита домаће производње	397
1.2. Фискална функција.....	397
1.3. Безбедносна улога	398
1.4. Информатичка функција	398
2. НАДЛЕЖНОСТ ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ	399
ГЛАВА II - ОРГАНИЗАЦИЈА ПОСЛОВАЊА САВЕЗНЕ УПРАВЕ ЦАРИНА	404
1. ОРГАНИЗАЦИЈА, РАД И ФУНКЦИОНИСАЊЕ САВЕЗНЕ УПРАВЕ ЦАРИНА	404
2. СПЕЦИФИЧНОСТИ У РАДУ ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ	411
2.1. Ношење службеног одела.....	411
2.2. Поседовање и ношење службене легитимације	412
2.3. Поседовање, ношење и употреба оружја	412
2.4. Посебне повластице	413
ЛИТЕРАТУРА.....	415